

Konference „Migrace obyvatelstva v Řecku ve čtyřicátých letech“

(1.-3. července 2011, Demokritova univerzita (Dimokritio Panepistimio) – Ústav historie a etnologie, Komotini)

Začátkem července 2011 se v thrácké metropoli Komotini sešli členové a příznivci meziuniverzitní skupiny *Civil Wars Study Group*,¹ která se od svého založení v roce 2001 zaměřuje na studium čtyřicátých let 20. století v Řecku a dopadů občanské války v řecké společnosti. V této skupině se angažují univerzitní profesori, badatelé a doktorandi z řeckých, evropských a amerických univerzit a také další osobnosti řeckého veřejného života. Mezi deklarovanými cíli této vědecké skupiny je podpora vědeckého výzkumu v humanitních oborech, posílení dialogu a spolupráce mezi mladými vědci a výzkumníky pracujícími v Řecku i v zahraničí, vzájemná výměna informací o archivnictví a vytváření příslušné databáze, organizace vědeckých seminářů a konferencí a také publikování výsledků badatelské práce z této oblasti.

Mezi nejznámějšími činiteli této skupiny je např. docent Makedonské univerzity Nikos Marantzidis, profesor Stathis Kalyvas z Yaleské univerzity, známý spisovatel Thanasis Valtinos, profesor Athénské univerzity Antonis Liakos, dr. Kateřina Králová z FSV UK a další.

Uspořádání každoroční konference představuje vyvrcholení aktivit skupiny *Civil Wars Study Group*. Každoročně se konference organizuje v jiném řeckém městě, které má svým způsobem spojitost s jejím hlavním tématem.

Z minulých konferencí stojí za zmínku ta z roku 2003, která byla uspořádána v obci Monodentri poblíž řecko-albánských hranic, protože se věnovala otázce řecké politické emigrace ve státech střední a východní Evropy, včetně otázky zformování současné řecké komunity v České republice.² Na ní také mj. vystoupil významný, již zesnulý, český balkanista Pavel Hradeč-

¹ <http://www.civil-wars.org/>

² Materiály z této konference vyšly ve sborníku *To oplo parapoda. Oi politiki prosfyjes tu elliniku emfyliu polemu stin Anatoliki Evropi (K noze zbraň. Političtí emigranti řecké občanské války ve východní Evropě)*. Vyd. Eftihia VOUTIRA – Vasilis DALKAVUKIS – Nikos MARANTZIDIS – Maria BONTILA. Soluň: Ekdisis Panepistimiu Makedonias 2005.

ný. Jeho památce byla věnována další konference, která byla pod názvem *Řecká občanská válka po 60 letech* svolána na 6. a 7. října 2007 do Akademie věd České republiky. Tato konference, zatím jediná uspořádaná mimo území Řecka, se uskutečnila ve spolupráci s Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy a Historickým ústavem Akademie věd České republiky.³ Z minulých konferencí můžeme též vyjmenovat *Čtyřicátá léta v řeckém umění* (Prespes, 2010), *Holokaust a místní historie* (Soluň, 2008) či *Občanské války a paměť* (Kastoria, 2006).

Poslední konference byla věnována tématu *Migrace obyvatelstva v Řecku ve čtyřicátých letech* a proběhla v Ústavu historie a etnologie Demokritovy univerzity, jejímž hlavním sídlem je město Komotini, které představuje jedno z mála řeckých měst, jež si dodnes dokázalo zachovat svůj multinationální charakter. Třídenní konference se zúčastnilo asi sto zájemců, většinou badatelů, ale i studentů místní univerzity. Konference byla rozdělena do sedmi tematických sekcí, ve kterých bylo předneseno celkem 27 referátů. Poslední sekce byla věnována „exilové zkušenosti“, zejména zkušenostem asi stotisícové komunity řeckých politických emigrantů, kteří se po skončení řecké občanské války usadili v zemích střední a východní Evropy. Jeden z referátů se zabýval také dříve početnější komunitou Řeků v České republice, které byl po roce 1989 přiznán status národnostní menšiny. Řecká komunita v Čechách (dnes již čítající asi 4 tisíce osob) představuje nejvýznamnější pojitko mezi Českou republikou a Řeckem. Dodnes jsou bývalí emigranti a jejich potomci sdruženi do deseti obcí, které fungují pod záštitou *Asociace řeckých obcí*. Ve zmíněném referátu bylo zdůrazněno, že nejkompaktnější skupiny Řeků zůstávají na původních místech masivního osídlování, tzn. v Krnově, na Ostravsku, v Brně, ale i v Praze. Tato malá etnická skupina se neasimilovala a s pomocí českých orgánů nadále pěstuje svůj jazyk a rozvíjí své kulturní tradice, které se těší velké oblibě u většinové české veřejnosti.

V závěru konference zaznělo přání mnoha účastníků, aby se v horizontu dalších tří let uspořádala nová konference vědecké skupiny *Civil Wars Study Group* v Praze, která by měla být věnována *Strategiím integrace a formování identity v totalitních podmínkách*. Skupina počítá s tím, že navržené téma konference osloví také řadu badatelů z českých vzdělávacích institucí, ale i z jiných zemí.

Kostas Tsivos (Praha)

³ Příspěvky ze zmíněné konference byly zveřejněny ve zvláštní monotematické příloze čtvrtletníku *Studia Territorialia – Supplementum I*, 2010/1.